

Akūta plaušu embolija – elektrokardiogrāfijas īpatnību sakarības ar dzimumu izvērtējums

*Andris Skride^{1,2}, Dana Kigitoviča³,
Eva Dručka³, Alberts Belovs³*

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Iekšējās slimību katedra, Latvija

² Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvijas Kardioloģijas centrs

Ievads. Akūta plaušu embolija ir viens no biežākiem kardiovaskulāras nāves iemesliem. RIETE reģistrā iekļautajiem 6264 pacientiem ar akūtu plaušu emboliju trijos mēnešos mirstība ir 8,6% [Goldhaber, et al., 2012]. Pulmonālā embolija bieži vien ir asimptomātiska, un tās diagnoze var būt nejauša atradne [Cohen, et al., 2007]. Elektrokardiogramma (EKG) ar 12 novadījumiem nav uzskatāma par akūtas plaušu embolijas sensitīvu diagnostikas metodi, tomēr tā bieži vien ir pirmais izmeklējums stacionārā pacientam ar sūdzībām par sāpēm krūtīs un/vai dispnoju. Tādējādi specifiskas EKG izmaiņas var uzvecināt uz aizdomām par akūtu plaušu emboliju, līdz ar to arī ātrāku diagnozes noteikšanu un specifisku ārstēšanu. Klasiskas EKG pazīmes akūtas plaušu embolijas gadījumā ir S1Q3T3 un T viļņa inversija [Daniel, et al., 2001].

Darba mērķis. Noteikt klasisko EKG pazīmju sastopamību pacientiem ar akūtu plaušu emboliju. Izvērtēt, vai pastāv sakarība starp EKG pazīmēm un dzimumu.

Materiāls un metodes. Prospektīva pētījuma dati no RIETE (pacientu ar venozu tromboemboliju elektronisks reģistrs) reģistra, kurā tika iekļauti PSKUS 27. un 32. nodaļā secīgi stacionēti pacienti ar apstiprinātu akūtu plaušu emboliju, sākot ar 2014. gada jūliju. Iegūtie dati statistiski apstrādāti MS Excel, CIA programmā 95% ticamības intervāla (TI) noteikšanai un SPSS 20.0. Par statistiski ticamu rezultātu tiek uzskatīts, ja $p < 0,05$.

Rezultāti. Kopumā tika vērtēti 44 secīgi stacionēti pacienti ar akūtu plaušu emboliju, t. sk. 26 jeb 58% (95% TI = 44 – 71%) sievietes un 18 jeb 42% (95% TI = 28 – 55%) vīrieši. Hisa kūliša labā zara blokāde tika konstatēta pieciem pacientiem, no kuriem četras bija sievietes un viens vīrietis. Nevienā gadījumā pacientam ar Hisa kūliša labā zara blokādi S1Q3T3 pazīme neizpildījās, bet T viļņa inversija tika novērota tikai vienā gadījumā no pieciem – sievietei. 14 sievietēm no 26 un septiņiem vīriešiem no 18 tika novērota T viļņa inversija. Pārbaudot ar Pīrsona hī kvadrāta testu, vai pastāv statistiska sakarība starp dzimumu un negatīvu T vilni, tika iegūts, ka $\chi^2 = 0,95$; $df = 1$, $p = 0,33$. Tikai vienai sievietei un diviem vīriešiem bija pozitīva S1Q3T3 pazīme EKG.

Secinājumi. EKG pazīme S1Q3T3 nav specifisks kritērijs, kas apliecina akūtu plaušu emboliju. Izmantojot statistiskās analīzes metodes, tika iegūts, ka nepastāv sakarība starp pacientu dzimumu un T viļņa inversiju. Tomēr nevar pilnīgi izslēgt šo apgalvojumu, jo, iespējams, bija pārāk mazs pētījuma dalībnieku skaits.